

ZAKON

**O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE REPUBLIKE KOSOVO O
READMISIJ (VRAĆANJE I PRIHVATANJE) LICA KOJA SU BEZ DOZVOLE BORAVKA, SA PROTOKOLOM O
IMPLEMENTACIJI SPORAZUMA**

Član 1

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosovo o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka, sa Protokolom o implementaciji Sporazuma, potpisan u Budvi 29. juna 2011. godine, u originalu na crnogorskom, albanskom i srpskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma i Protokola iz člana 1 ovog zakona, u originalu na crnogorskom jeziku, glasi:

**SPORAZUM IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE REPUBLIKE KOSOVO O READMISIJ (VRAĆANJE I
PRIHVATANJE) LICA KOJA SU BEZ DOZVOLE BORAVKA**

Vlada Crne Gore i Vlada Republike Kosovo (u daljem tekstu: ugovorne strane),

u želji za nastavkom saradnje u cilju garantovanja boljeg sprovođenja odredbi o protoku lica,

u želji da se omogući ponovno prihvatanje i tranzit lica čiji je ulazak ili boravak nezakonit,

u duhu saradnje i na osnovu uzajamnosti,

uzimajući u obzir Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, usvojenu u Rimu dana 4. novembra 1950., i Konvenciju o pravnom položaju izbjeglica, usvojenu u Ženevi dana 28. jula 1951., izmijenjenu i dopunjenu Protokolom o pravnom položaju izbjeglica, usvojenim u New Yorku dana 31. januara 1967.

odlučne da će se boriti protiv nezakonitih migracija,

sporazumjele su se kako slijedi:

I. ZNAČENJE IZRAZA

Član 1

U svrhu ovog Sporazuma:

- a) *Državljanin Crne Gore* je lice koje ima državljanstvo Crne Gore u skladu sa njenim zakonodavstvom;
- b) *Državljanin Republike Kosovo* je lice koje ima državljanstvo Republike Kosovo u skladu sa njenim zakonodavstvom;
- c) *Državljanin treće države* je lice koje ima državljanstvo koje nije crnogorsko niti kosovsko;
- d) *Lice bez državljanstva* je lice koje nema državljanstvo niti jedne države;
- e) *Odobrenje boravka* je odobrenje bilo koje vrste izdato od strane Crne Gore ili Republike Kosovo kojim se licu odobrava boravak na državnom području te ugovorne strane. To ne uključuje privremeno odobrenje za boravak na državnom području u vezi s postupkom za azil ili za odobrenje boravka;
- f) *Viza* je odobrenje za ulazak, boravak ili tranzit preko državnog područja koju je izdala jedna od ugovornih strana, što ne uključuje aerodromsku tranzitnu vizu;
- g) *Ugovorna strana molilja* je država koja je uputila zahtjev za vraćanje, preuzimanje i tranzit;
- h) *Zamoljena ugovorna strana* je država kojoj je upućen zahtjev za vraćanje, prihvatanje i tranzit;
- i) *Nadležni organi* su državni organi ugovornih strana koji su nadležni za primjenu ovog Sporazuma;
- j) *Tranzit* je prelazak državljanina treće države ili lica bez državljanstva preko državnog područja zamoljene ugovorne strane tokom putovanja u državu odredišta;
- k) *Vraćanje i prihvatanje* je vraćanje od strane ugovorne strane molilje i prihvatanje od zamoljene ugovorne strane, lica (državljanina zamoljene ugovorne strane, državljanina trećih država ili lica bez državljanstva) u skladu s odredbama ovog Sporazuma.

II. VRAĆANJE I PRIHVATANJE DRŽAVLJANA UGOVORNIH STRANA

Član 2

- 1) Svaka ugovorna strana će uz najavu, bez formalnosti, prihvatiti na svoje državno područje svako lice koje ne ispunjava ili više ne ispunjava uslove za ulazak ili boravak koji se primjenjuju na državnom području ugovorne strane molilje, ako je utvrđeno da to lice ima državljanstvo zamoljene ugovorne strane.
- 2) Svaka ugovorna strana će, na zahtjev druge ugovorne strane prihvatiti na svoje državno područje svako lice koje ne ispunjava ili više ne ispunjava uslove za ulazak, ili boravak koji

se primjenjuju na državnom području ugovorne strane molilje, ako se može osnovano pretpostaviti da to lice ima državljanstvo zamoljene ugovorne strane.

- 3) Zamoljena ugovorna strana će takođe prihvatiti:
 - maloljetnu nevjenčanu djecu lica iz st. 1 i 2 ovog člana, bez obzira na njihovo mjesto rođenja ili državljanstvo, osim u slučaju kada imaju nezavisno pravo boravka u ugovornoj strani molilji;
 - bračnog druga lica iz st. 1 i 2 ovog člana, koji ima drugo državljanstvo, ako ima pravo ulaska i boravka ili dobije pravo ulaska i boravka na teritoriji zamoljene ugovorne strane, osim u slučaju kada ima nezavisno pravo boravka u ugovornoj strani molilji.
- 4) Državljanstvo lica utvrđuje se ili osnovano pretpostavlja na osnovu isprava navedenih u Protokolu o primjeni ovog Sporazuma.
- 5) Kada se državljanstvo lica ne može utvrditi ili osnovano pretpostaviti na osnovu isprava navedenih u Protokolu o primjeni ovog Sporazuma, ugovorna strana od koje se zahtijeva prihvatanje, a čije državljanstvo se osnovano pretpostavlja da predmetno lice ima, pojasniće to pitanje u postupku putem svog nadležnog diplomatsko-konzularno predstavništva, bez odlaganja. Ukoliko se utvrdi da je predmetno lice državljanin zamoljene ugovorne strane, diplomatsko-konzularno predstavništvo zamoljene ugovorne strane izdaće bez nadoknade putne isprave potrebne za povratak.
- 6) Za potrebe postupka iz stava 5 ovog člana, predstavnik diplomatsko-konzularnog predstavništva zamoljene ugovorne strane u roku od pet (5) radnih dana od prijema zahtjeva za prihvatanje može sa licem čiji se prihvatanje zahtijeva obaviti razgovor. Taj razgovor u najkraćem mogućem roku organizuje ugovorna strana molilja, nakon dogovora s diplomatsko-konzularnim predstavništvom zamoljene ugovorne strane.
- 7) Ugovorna strana molilja ponovo će prihvatiti lice pod istim uslovima ukoliko se naknadno utvrdi da to lice u vrijeme vraćanja i prihvatanja nije bilo državljanin zamoljene ugovorne strane. Ova obaveza ne postoji u slučaju ako je zamoljena ugovorna strana lice koje ima prebivalište na državnom području ugovorne strane molilje otpustila iz svog državljanstva bez da je to lice dobilo državljanstvo treće države ili je dobilo garanciju za prijem u državljanstvo ugovorne strane molilje.

III. VRAĆANJE I PRIHVATANJE DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA I LICA BEZ DRŽAVLJANSTVA

Član 3

- 1) Svaka će ugovorna strana, na zahtjev druge ugovorne strane, prihvatiti na svoje državno područje državljanina treće države ili lice bez državljanstva koje ne ispunjava ili više ne ispunjava uslove za ulazak ili boravak koji se primjenjuju na državnom području ugovorne strane molilje, ukoliko je utvrđeno ili se osnovano pretpostavlja da je to lice ušlo na državno područje te ugovorne strane neposredno nakon boravka ili prelaska preko državnog područja zamoljene ugovorne strane, ili je lice imalo prebivalište na teritoriji zamoljene ugovorne strane prije dolaska na područje ugovorne strane molilje.

- 2) Svaka će ugovorna strana, na zahtjev druge ugovorne strane, prihvatiti državljanina treće države ili lice bez državljanstva koje nezakonito boravi na državnom području ugovorne strane molilje, ako ima važeće odobrenje boravka, važeću vizu ili neku drugu važeću ispravu za ulazak ili boravak izdatu od zamoljene ugovorne strane.
- 3) Nadležni organi ugovornih strana prihvaćiće bez formalnosti i odlaganja (u daljem tekstu: skraćeni postupak) državljanina treće države ili lice bez državljanstva ukoliko je državljanin treće države ili lice bez državljanstva lišeno slobode na području druge ugovorne strane u roku od sedamdeset dva (72) sata nakon nezakonitog prelaska državne granice. Skraćeni postupak se upotrebljava samo u slučaju kada nadležni organ ugovorne strane molilje navede dokaze koji omogućavaju utvrđivanje da je to lice nezakonito prešlo zajedničku državnu granicu. Ako se odbije prihvatanje lica u skraćenom postupku, prihvatanje se može zatražiti u skladu sa st. 1 ili 2 ovog člana.
- 4) Ako su ispunjeni uslovi za vraćanje lica po skraćenom postupku, nadležni organ ugovorne strane molilje usmeno i telefaksom najavljuje vraćanje lica nadležnom organu zamoljene ugovorne strane. O vraćanju i prihvatanju sastavlja se zapisnik.

Član 4

Obaveza prihvatanja prema članu 3 ovog Sporazuma ne postoji u slučaju:

- a) državljana trećih država koje imaju zajedničku državnu granicu sa ugovornom stranom moliljom;
- b) državljana trećih država ili lica bez državljanstva koja su u vrijeme ulaska imali važeću ulaznu vizu ili odobrenje boravka izdato od ugovorne strane molilje ili su nakon ulaska dobili odobrenje boravka u toj državi;
- c) državljana trećih država ili lica bez državljanstva koja na dan prijema zahtjeva za prihvatanje, duže od dvanaest (12) mjeseci borave na državnom području ugovorne strane molilje, osim u slučaju da posjeduju važeće odobrenje boravka izdato od zamoljene ugovorne strane;
- d) državljana trećih država ili lica bez državljanstva kojima je ugovorna strana molilja pravosnažnom odlukom priznala status izbjeglice na osnovu odredbi Konvencije o pravnom položaju izbjeglica, usvojene u Ženevi dana 28. jula 1951. izmijenjene i dopunjene Protokolom o pravnom položaju izbjeglica, usvojenim u New Yorku dana 31. januara 1967. ili status lica bez državljanstva na osnovu Konvencije o pravnom položaju lica bez državljanstva, usvojene u New Yorku dana 28. septembra 1954.;
- e) državljana trećih država ili lica bez državljanstva za koja je ugovorna strana molilja započela postupak priznavanja statusa izbjeglice, do donošenja konačne odluke;

- f) državljana trećih država ili lica bez državljanstva koja su napustila državno područje zamoljene ugovorne strane i ušla na državno područje ugovorne strane molilje sa državnog područja treće države u koju ugovorna strana molilja može vratiti ta lica prema međunarodnom ugovoru o vraćanju i prihvatanju.

Član 5

Ugovorna strana molilja prihvaćice ponovo na svoje državno područje, one državljane trećih država ili lica bez državljanstva za koja se odgovarajućom provjerom, sprovedenom od strane zamoljene ugovorne strane, utvrdi da u vrijeme odlaska sa državnog područja ugovorne strane molilje nijesu ispunjavali uslove iz čl. 3 i 4 ovog Sporazuma.

IV. TRANZIT DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA ILI LICA BEZ DRŽAVLJANSTVA

Član 6

- 1) Svaka će ugovorna strana, na zahtjev druge ugovorne strane, odobriti tranzit preko svog državnog područja državljana trećih država ili lica bez državljanstva koja ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uslove ulaska ili boravka na državnom području ugovorne strane molilje, pod uslovom da je ugovorna strana molilja obezbijedila prihvatanje u državi odredišta ili drugoj državi tranzita. U takvim slučajevima zamoljena ugovorna strana neće zahtijevati tranzitnu vizu ili ispunjavanje drugih uslova za tranzit.
- 2) Sadržaj zahtjeva, podaci o tranzitu i nadležne organe za slanje i razmatranje zahtjeva određuju se u Protokolu o sprovođenju ovog Sporazuma.
- 3) Ugovorna strana molilja odgovorna je za čitavo putovanje lica u državu odredišta te će to lice ponovo prihvatiti, ako je odbijeno prihvatanje u državi odredišta ili drugoj tranzitnoj državi ili se putovanje iz bilo kojeg razloga ne može izvršiti.
- 4) Ugovorna strana molilja obavještava drugu ugovornu stranu o tome da li je licu u tranzitu potrebna pratnja. Zamoljena ugovorna strana može odlučiti da:
 - a) obavi tranzit tog lica preko svog državnog područja, uz nadoknadu troškova;
 - b) tranzit obavi u saradnji s ugovornom stranom moliljom;
 - c) ovlasti ugovornu stranu molilju da obavi tranzit preko njenog državnog područja.
- 5) U slučajevima iz tačaka b) ili c) stava 4 ovoga člana, pratnja ugovorne strane molilje u nadležnosti je ovlašćenih organa zamoljene ugovorne strane.

6) Ako se tranzit obavlja u pratnji službenih lica ugovorne strane molilje koja učestvuju u pratnji, svoj zadatak izvršavaju nenaoružana i po pravilu u civilu, dok će se o ostalim sredstvima prinude odlučiti u odobrenju za tranzit.

7) Službena lica ugovorne strane molilje kod sebe moraju imati odobrenje za tranzit.

Član 7

1) Pratnja je odgovorna za nadzor nad licem i ukrcaj istog u avion ili drugo prevozno sredstvo, uz pomoć i pod nadležnošću zamoljene ugovorne strane.

2) Zamoljena ugovorna strana može, prema potrebi, nakon dogovora sa pratnjom, preuzeti odgovornost za nadzor nad licem i ukrcaj u avion ili drugo prevozno sredstvo.

3) Ugovorna strana molilja mora preduzeti sve potrebne mjere kako bi se osigurao što brži tranzit lica preko teritorije zamoljene ugovorne strane.

Član 8

Ako se tranzit obavlja bez pratnje, nadzor i ukrcaj lica u avion ili drugo prevozno sredstvo obavljaju službena lica zamoljene ugovorne strane.

Član 9

Ako lice koje nema pratnju tokom tranzita odbije ukrcaj ili se ne može ukrcati u avion ili drugo prevozno sredstvo, ugovorna strana molilja:

- a) bez odlaganja će ponovo prihvatiti to lice, ili
- b) zamoliće zamoljenu ugovornu stranu da lice u postupku tranzita pokuša ponovo ukrcati u avion ili drugo prevozno sredstvo, te da u tom vremenu osigura nadzor nad tim licem. Odbijanje ukrcaja u državi tranzita ima iste pravne posljedice kao što ih određuje zakonodavstvo ugovorne strane molilje, ako bi do takvog odbijanja došlo na njenom državnom području. Ako zamoljena ugovorna strana ne uspije lice ukrcati, ugovorna strana molilja će ga bez odlaganja ponovo prihvatiti.

Član 10

Nadležni organi ugovornih strana će se međusobno obavijestiti o činjenicama važnim za tranzit.

Član 11

- 1) Zamoljena ugovorna strana službenim licima u pratnji ugovorne strane molilje prilikom obavljanja njihovog zadatka u okviru ovog Sporazuma obezbjeđuje istu zaštitu i pomoć kao što bi je obezbijedila svojim službenim licima.
- 2) Službena lica iz stava 1 ovog člana koja djeluju na državnom području zamoljene ugovorne strane, moraju tokom tranzita postupati u skladu sa zakonodavstvom zamoljene ugovorne strane.

Član 12

- 1) Ako službena lica ugovorne strane molilje koja obavljaju tranzit na državnom području druge ugovorne strane pretrpe štetu prilikom obavljanja ili za vrijeme zadatka, ugovorna strana molilja odgovorna je za štetu bez traženja nadoknade od zamoljene ugovorne strane.
- 2) Kada službeno lice ugovorne strane obavlja tranzit u skladu sa ovim Sporazumom na državnom području druge ugovorne strane, ugovorna strana molilja odgovorna je za svu štetu koju to lice prouzrokuje svojim radnjama, u skladu sa zakonodavstvom ugovorne strane na čijem državnom području djeluju.
- 3) Ako oštećeni zatraži nadoknadu od zamoljene ugovorne strane u skladu sa stavom 2 ovog člana, zamoljena ugovorna strana odgovorna je za takvu štetu pod uslovima koji bi važili za štetu kad bi je počinilo njeno službeno lice. Ugovorna strana čije službeno lice prouzrokuje štetu bilo kojem licu na državnom području druge ugovorne strane, u cijelini nadoknađuje drugoj ugovornoj strani iznos koji je ta ugovorna strana isplatila oštećenom ili drugim licima koja na to imaju pravo u njegovo ime.
- 4) Bez uticaja na ostvarivanje svojih prava od trećih lica, sa izuzetkom stava 3 ovog člana, svaka se ugovorna strana u slučajevima iz stava 2 ovog člana odriče zahtjeva za nadoknadu štete koju je pretrpjela od druge ugovorne strane.

Član 13

Tranzit može biti odbijen:

- a) ako licu u državi odredišta ili drugoj državi tranzita prijete mučenje, nečovječno ili ponižavajuće postupanje, kažnjavanje, smrtna kazna ili progon zbog rase, vjeroispovijesti, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog uvjerenja;
- b) ako licu u državi odredišta ili drugoj državi tranzita prijete pokretanje krivičnog postupka ili izvršenje krivičnih sankcija, osim zbog nezakonitog prelaska državne granice;
- c) ako je licu izrečena mjera bezbjednosti ili zaštitna mjera protjerivanja sa državnog područja zamoljene ugovorne strane.

V. ROKOVI

Član 14

- 1) Zamoljena ugovorna strana obavezno će odgovoriti na zahtjev za prihvatanje pisano, bez odlaganja, a u svakom slučaju najkasnije u roku od dvanaest (12) kalendarskih dana od dana prijema zahtjeva. Izuzetno, ako postoje administrativne ili stvarne smetnje, ovaj rok može biti produžen za najmanje šest (6) kalendarskih dana, a ne više od osamnaest (18) kalendarskih dana. Ako u navedenom roku zamoljena ugovorna strana ne odgovori, smatraće se da postoji saglasnost za prihvatanje. Svako odbijanje prihvatanja mora se pisano obrazložiti.
- 2) Zamoljena ugovorna strana prihvaćiće lice čije je prihvatanje potvrdila bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet (5) radnih dana od dana potvrde prihvatanja.
- 3) Zamoljena ugovorna strana mora odmah i bez odlaganja prihvatiti lice koje se vraća u skraćenom postupku, a najkasnije u roku od dvadeset i četiri (24) sata od prijema najave.
- 4) Izuzetno, rok iz stava 2 ovog člana može se produžiti radi uklanjanja pravnih ili stvarnih smetnji, ali ne duže od šest (6) radnih dana od isteka roka iz stava 2 ovog člana.
- 5) Zamoljena ugovorna strana od koje se zahtijeva tranzit prema članu 6 stav 1 ovog Sporazuma na zahtjev za tranzit odgovoriće u najkraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od tri (3) radna dana od dana prijema zahtjeva.

Član 15

Nadležni organ zamoljene ugovorne strane dostaviće nadležnom organu ugovorne strane molilje pisanu saglasnost o prihvatanju lica, koja sadrži podatke o identitetu lica i o mjestu i vremenu prihvatanja.

VI. TROŠKOVI

Član 16

U slučaju vraćanja i prihvatanja, uključujući i pogrešno vraćanje i prihvatanje shodno članu 2 stav 7 ovog sporazuma, ugovorna strana molilja snosi sve troškove do državne granice zamoljene ugovorne strane, a u slučaju tranzita do države odredišta.

VII. ZAŠTITA LIČNIH PODATAKA

Član 17

- 1) Ako se prilikom primjene ovog Sporazuma saopštavaju lični podaci, potrebno ih je prikupiti, obraditi i zaštititi u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i relevantnim međunarodnim ugovorima, koji obavezuju ugovorne strane. Posebno se uzimaju u obzir sljedeći kriterijumi:
 - a) ugovorna strana koja primi podatke može ih upotrijebiti samo u svrhu koja je određena ovim Sporazumom i pod uslovima koje odredi ugovorna strana koja podatke saopštava;

- b) lični podaci smiju se saopštiti samo nadležnim organima koji su odgovorni za primjenu ovog Sporazuma i koji ih jedino smiju koristiti, na način koji neovlašćenim licima onemogućava pristup do njih. Ugovorna strana koja saopštava podatke mora dati pisanu saglasnost prije nego što se podaci smiju saopštiti drugim organima;
- c) ugovorna strana koja saopštava podatke garantuje da su isti tačni, potrebni i ne izlaze iz okvira svrhe radi koje su saopšteni. Ako podaci nisu tačni ili su nezakonito saopšteni, o tome će se odmah obavijestiti ugovorna strana koja je podatke primila kako bi se podaci ispravili ili uništili;
- d) svako se lice na njegov zahtjev obavještava o saopštavanju podataka koji se na njega odnose i o njihovoj namjeni;
- e) saopšteni lični podaci čuvaju se samo onoliko vremena koliko je potrebno za svrhu radi koje su saopšteni. Svaka ugovorna strana zadužiće nezavisni organ za nadzor nad obradom i upotrebom sačuvanih podataka;
- f) svaka ugovorna strana mora saopštene lične podatke zaštititi od neovlašćenog pristupa, izmjene ili otkrivanja.

2) Lični podaci koji se saopštavaju u vezi s vraćanjem, prihvatanjem i tranzitom lica smiju se odnositi samo na:

- a) podatke o licu koje se treba preuzeti te, kada je potrebno, o članovima njegove porodice (prezime, djevojačko prezime, ime, ranije ime, nadimak i slično, datum i mjesto rođenja, pol, sadašnje i prethodna državljanstva);
- b) pasoš, ličnu kartu ili bilo koju drugu ličnu ili putnu ispravu;
- c) ostale podatke koji su potrebni za utvrđivanje identiteta lica koje će biti prihvaćeno (npr. otisci prstiju, fotografija);
- d) plan putovanja i mjesta stajanja;
- e) odobrenja boravka ili vize.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18

- 1) Odredbe ovog Sporazuma ne utiču na obaveze ugovornih strana koje se odnose na vraćanje i prihvatanje lica, a proizilaze iz drugih međunarodnih ugovora, koji obavezuju ugovorne strane.
- 2) Odredbe ovog Sporazuma ne utiču na primjenu odredaba Konvencije o pravnom položaju izbjeglica, usvojene u Ženevi dana 28. jula 1951., izmijenjene i dopunjene Protokolom o pravnom položaju izbjeglica, usvojenim u New Yorku dana 31. januara 1967., Konvencije o pravnom položaju lica bez državljanstva, usvojene u New Yorku dana 28. septembra 1954. te Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, usvojene u Rimu dana 4. novembra 1950.
- 3) Odredbe ovog Sporazuma ne primjenjuju se u slučajevima međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima.

Član 19

1) Nadležni organi za primjenu ovog Sporazuma su:

- u Crnoj Gori: Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore i

Uprava policije Crne Gore,

- u Republici Kosovo: Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Kosovo i Policija Kosova.

2) Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Kosovo zaključice Protokol o implementaciji ovoga Sporazuma.

3) Protokolom iz stava 2 ovog člana odrediće se:

- a) nadležni organi za podnošenje i odlučivanje po zahtjevu za vraćanje, prihvatanje i tranzit, te slanje najave kao i način međusobne komunikacije;
- b) isprave na osnovu kojih se utvrđuje ili osnovano pretpostavlja državljanstvo;
- c) isprave i informacije kojima se utvrđuje ili osnovano pretpostavlja boravak državljanina trećih država ili putovanje kroz državno područje ugovorne strane;
- d) sadržaj zahtjeva za vraćanje, prihvatanje i tranzit;

- e) načini dokazivanja nezakonitog prelaska državne granice;
 - f) granični prelazi za vraćanje i prihvatanje lica;
 - g) način nadoknade troškova, vraćanja, prihvatanja, pogrešnog vraćanja i prihvatanja i tranzita;
 - h) sadržaj zapisnika o vraćanju i prihvatanju.
- 4) Nadležni organi iz stava 1 ovog člana obavještavaće se o svim okolnostima koje utiču na implementaciju ovog Sporazuma.

Član 20

- 1) Ugovorne strane će međusobno saradivati u implementaciji i tumačenju ovog Sporazuma.
- 2) U roku od tri (3) mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, nadležni organi osnovaće Zajednički odbor za praćenje implementacije Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Kosova o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka.
- 3) Nadležni organi će se redovno informisati o uslovima za ulazak i boravak stranaca.
- 4) Ugovorne strane će se odmah obavijestiti o svim promjenama koje se odnose na organe nadležne za implementaciju ovoga Sporazuma.

Član 21

Sve eventualne sporove proizašle iz tumačenja ili implementacije ovog Sporazuma, a koje nije moguće riješiti u neposrednim kontaktima nadležnih organa iz člana 19 stava 1. ovog Sporazuma, ugovorne strane će riješavati diplomatskim putem.

Član 22

- 1) Ovaj se Sporazum zaključuje na neodređeno vrijeme.
- 2) Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon dana prijema zadnjeg pisanog obavještenja, kojim se ugovorne strane međusobno obavještavaju, diplomatskim putem, o ispunjenju svih unutrašnjih pravnih uslova potrebnih za njegovo stupanje na snagu.

- 3) Svaka ugovorna strana može u svakom trenutku, djelimično ili u cijelosti, suspendovati primjenu ovog Sporazuma, osim u slučajevima iz člana 2 ovog Sporazuma, pisanim obaviještenjem drugoj ugovornoj strani, diplomatskim putem, zbog važnih razloga, a posebno zbog zaštite javnog poretka, nacionalne bezbjednosti ili javnog zdravlja. Ugovorne strane će se odmah diplomatskim putem službeno obavijestiti o prestanku svake takve mjere.
- 4) Svaka ugovorna strana može otkazati ovaj Sporazum pisanim obaviještenjem, drugoj ugovornoj strani diplomatskim putem. Otkaz proizvodi pravno dejstvo trideset (30) dana od dana prijema takvog obavještenja.

Član 23

Ovaj se Sporazum može u svako doba izmijeniti i dopuniti uzajamnim pisanim sporazumom ugovornih strana. Svaka dogovorena izmjena i dopuna stupa na snagu na način predviđen članom 22 stavom 2 ovog Sporazuma.

Sastavljeno u Budvi dana dana 29. juna 2011. godine u dva originalna primjerka, na crnogorskom, albanskom i srpskom, pri čemu su sva tri teksta jednako vjerodostojna.

ZA VLADU CRNE GORE

Milan Roćen, s.r.

ZA VLADU REPUBLIKE KOSOVO

Enver Hodžaj, s.r.